แบบประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับของบราเดน (The Braden Scale for Predicting Pressure Sore Risk)

การรับความรู้สึก(sensory perception)

( )1. ไม่ตอบสนองต่อความเจ็บปวด

( )2. ตอบสนองต่อความเจ็บปวดแต่สื่อสารไม่ได้

( )3. ตอบสนองและสื่อสารเป็นคำพูดได้เป็นบางครั้ง

( )4. ตอบสนองบอกสิ่งที่ต้องการได้ตามปกติ

ความชื้นของผิวหนัง(Moisture)

( )1. ผิวหนังค่อนข้างเปียกชื้นตลอดเวลาตรวจพบทุกครั้งที่พลิกตะแคงตัว

( )2.ผิวหนังค่อนข้างเปียกชื้นบ่อยครั้งแต่ไม่ใช่ตลอดเวลา

( )3.ผิวหนังเปียกชื้นเป็นครั้งคราว

( )4.ไม่มีภาวะผิวหนังเปียกชื้น

ความสามารถในการทำกิจกรรม(Activity)

( )1.อยู่บนเตียงตลอดเวลา

( )2. ไม่สามารถเดินได้ด้วยตนเอง ต้องมีคนช่วยพยุงไปนั่งเก้าอี้หรือรถเข็น

( )3.เดินได้เองเป็นครั้งคราว ในระยะสั้นๆ เวลาส่วนใหญ่อยู่บนเตียง

( )4.ลุกเดินได้เองตามปกติ

ความสามารถในการเคลื่อนไหวของร่างกาย(Mobility)

( )1.เปลี่ยนท่าเองไม่ได้

( )2.เปลี่ยนท่าได้เองเป็นบางครั้งและทำได้เพียงเล็กน้อย

( )3.เปลี่ยนท่าเองได้เล็กน้อยแต่ทำได้บ่อย

( )4. สามารถเคลื่อนไหวแขนขาได้เองตามปกติ

ภาวะโภชนาการ(Nutrition)

( )1.ทุพโภชนาการ มีน้อยครั้งที่จะรับประทานอาหารได้ถึง 1/3 ของอาหารที่จัดมาให้ ดื่มน้ำได้น้อย หรือNPO

( )2. ได้รับอาหารค่อนข้างไม่เพียงพอ รับประทานเพียง 1/2ของอาหารที่จัดมาให้ feedได้บ้าง งดfeedบางมื้อ

( )3. ได้รับอาหารเพียงพอ รับประทานอาหารได้มากกว่า 1/2ของอาหารที่จัดมาให้ /feedได้หมด

( )4.รับประทานอาหารได้มากตามปกติ

แรงเสียดสีและแรงเฉือน(Friction and Shear)

( )1.ต้องใช้ผู้ช่วยจำนวนปานกลางถึงมาก ในการเคลื่อนย้าย มีการไหลเลื่อนจากเก้าอี้หรือบนเตียงค่อนข้างบ่อย ข้อกล้ามเนื้อหดเกร็งหรือสั่น

( )2.เคลื่อนย้ายตนเองได้เองหรือใช้ผู้ช่วยน้อย ทรงตัวได้ดีเมื่ออยู่บนเตียงหรือเก้าอี้ มีการไหลเลื่อนเป็นครั้งคราว

( )3.เคลื่อนย้ายตนเองบนเตียงและเก้าอี้ได้ตามปกติ

วิธีการประเมินและดำเนินการ

1. ประเมินคะแนนตามปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง (Risk Factor) รายด้านตามคะแนนที่ระบุหลังวงเล็บตามแบบประเมิน The Braden Scale for Predicting Pressure Sore Risk

2. นำคะแนน Risk factor ทั้ง 6 ด้านรวมกันเป็นคะแนนรวม

3.แปลผลการประเมินดังนี้

คะแนน 19 – 23 ไม่มีความเสียง (No risk)

คะแนน 15 – 18 มีความเสี่ยง (At risk)

คะแนน 13 – 14 มีความเสียงปานกลาง (Moderate risk)

คะแนน 10 – 12 มีความเสี่ยงสูง (High risk)

คะแนน 6 - 9 มีความเสี่ยงสูงมาก (Very high risk)

การประเมินระดับของแผลกดทับ(Pressure Ulcer Staging)ตามหลักเกณฑ์ของ EPUA-NPUAP

( )**ระดับที่1** ผิวหนังไม่มีรอยฉีกขาด เมื่อได้รับการกดเบาๆรอยแดงที่ผิวหนังจะไม่หายไป หรือไม่จางลงภายในประมาณ 30 นาที

( )**ระดับที่2** ผิวหนังสูญเสียบางส่วนถึงชั้นหนังกำพร้า โดยพื้นแผลแดง ไม่มีเนื้อตายสีเหลือง ไม่เป็นรอยช้ำ อาจมีรอยถลอก ตุ่มน้ำพอง น้ำใสๆ หรือน้ำใสปนเลือดจางๆ

( )**ระดับที่3** ผิวหนังสูญเสียทั้งหมดเกิดแผลลึกถึงชั้นใต้ผิวหนัง ชั้นพังผืด แต่ไม่ถึงชั้นกล้ามเนื้อ เอ็น และกระดูก อาจมีเนื้อตายสีเหลือง โพรงใต้ผิวหนัง หรือช่องได้

( )**ระดับที่4** ผิวหนังสูญเสียทั้งหมดถึงชั้นกล้ามเนื้อ เอ็น และกระดูก พื้นแผลอาจพบเนื้อตายสีเหลือง และ/หรือเนื้อตายสีดำแข็ง ส่วนใหญ่มีโพรงและช่องใต้ผิวหนัง หรือคลำพบกระดูก

( ) **5.ไม่สามารถระบุระดับได้** พื้นแผลทั้งหมดถูกคลุมไว้ด้วยเนื้อตายสีเหลือง สีน้ำตาล หรือเนื้อตายสีดำ ไม่เห็นความลึกของการสูญเสียชั้นของผิวหนัง

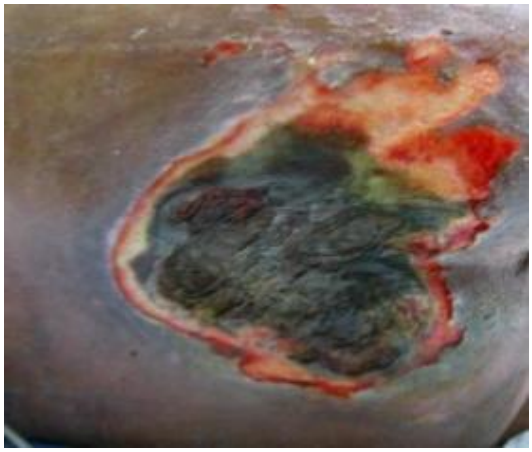

( ) **6. Deep Tissue Injury** (**DTI**) มีการเปลี่ยนสีเป็นสีม่วงคล้ำ หรือสีแดงเลือดนก ยังคงมีผิวหนังปกคลุมอยู่ ไม่มีการฉีกขาด/ผิวหนังฉีกขาดก็ได้ หรือมีตุ่มน้ำเลือดที่เกิดจากกล้ามเนื้อใต้บริเวณนั้นๆได้รับแรงกดทับหรือแรงไถล

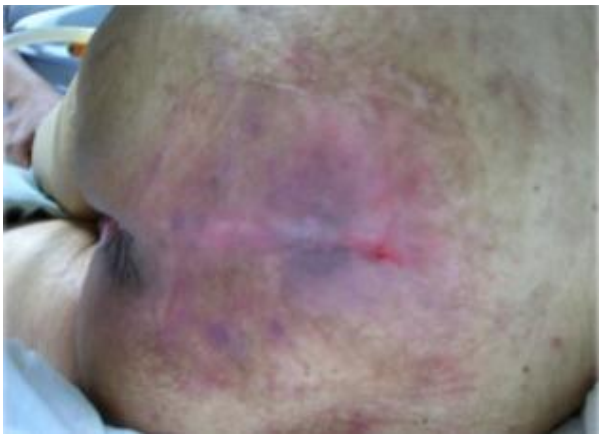

เครื่องมือการประเมินการหายของแผล(Tools to Measure Wound Healing) (PUSH Tool3.0)

การประเมินประกอบด้วยลักษณะของแผล 3 อย่าง คือ พื้นที่ของแผล (Surface area Measurements) ปริมาณของสิ่งขับหลั่ง (Exudate amount) และลักษณะพื้นผิวของแผล (Surface appearance)

การใช้ PUSH Tool8

1. **การคำนวณพื้นที่ของแผล** (**Surface area Measurements)**

1.1. **วัดด้านกว้างของแผล** โดยวัดจากแนวด้านข้างลำตัวไปยังด้านข้างลำตัวอีกด้าน (Side to side) หน่วย

เป็นเซนติเมตร

1.2. **วัดด้านยาวของแผล** โดยวัดจากแนวศีรษะไปยังปลายเท้า (Head to toe) หน่วยเป็นเซนติเมตร

จากนั้นนำมาคูณกัน ได้เป็ น พื้นที่หน่วยเซนติเมตร (cm2)) มีค่าตั้งแต่ 0-24 cm

2. นำมาแปลงเป็นคะแนน โดยมีการจัดกลุ่มไว้ทั้งหมด 10 กลุ่ม ดังนี้

กว้าง x ยาว (**cm**2)	**คะแนน**
0	0
< 0.3	1
0.3 -0.6	2
0.7 -1.0	3
1.1 -2.0	4
2.1 -3.0	5
3.1 -4.0	6
4.1 -8.0	7
8.1 -12.0	8
12.1 -24.0	9
> 24.0	10

2. **การประเมินปริมาณสิ่งขับหลั่ง (Exudate amount)**ประมาณปริมาณของสิ่งขับหลั่งที่เห็น หลังจากที่ลอกวัสดุปิดแผลออก อาจสังเกตได้จากพื้นผิวของแผล และนำมาแปลเป็นคะแนน ดังนี้

ปริมาณสิ่งขับหลั่ง	**ความชื้นบนพื้นผิวของแผล**	**คะแนน**
ไม่มี	ไม่มีความชื้น, แห้ง	0
น้อย	เปียกชื้น (wet)	1
ปานกลาง	ชื้นแฉะ (saturated)	2
มาก	มีน้ำมาก เปียกแฉะ (bathed in fluid)	3

3. **การประเมินลักษณะพื้นผิวของแผล (Surface appearance)**

โดยการประเมินชนิดของเนื้อเยื่อที่พบบนพื้นผิวของแผล จากนั้นนำมาแปลเป็นคะแนน ดังนี้

ชนิดของเนื้อเยื่อ	**ลักษณะของเนื้อเยื่อที่ประเมินได้ (ถ้ามี)**	**คะแนน**
Necrotic tissue	สีดำ น้ำตาล หรือสีเทา ติดกับพื้นผิวของแผล	4
Slough	สีเหลือง หรือสีค่อนข้างขาว มีลักษณะเป็นสายๆ เป็นก้อนหรือเป็ นเมือกๆ	3
Granulation	สีชมพู หรือสีแดงเข้มชุ่มชื้น เป็นมันวาว	2
Epithelial	ผิวหนังใหม่สีชมพู จากขอบแผล	1
Closed	แผลคลุมด้วย epithelium ทั้งหมด (new skin)	0

เมื่อประเมินในแต่ละหมวดหมู่แล้ว นำคะแนนทั้งหมดมารวมกัน จากนั้นนำมาแปลงเป็นกราฟ ทำให้ทราบถึงความก้าวหน้า หรือการแย่ลงของแผลได้อย่างชัดเจน

สรุปได้ว่า PUSH Tool มีการพัฒนาเพื่อให้สามารถใช้ได้ง่าย และมีความไว (Sensitivity) ต่อการเปลี่ยนแปลงของแผล เครื่องมือนี้เหมาะที่สุดที่ใช้ประเมินการหายของแผลในกลุ่มผู้ป่ วยที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดูแลแผลหลายสัปดาห์ และเหมาะสมในการใช้สำหรับแผลที่มีเนื้อเยื่อหลายชนิดบนพื้นผิวของแผล ทำให้

เห็นอัตราการหายของแผลได้ชัดเจน

เกณฑ์การให้คะแนนของ PUSH 3.0

ขนาดของแผล (กว้าง **x** ยาว) 0 cm2 (0) < 0.3 cm2 (1) 0.3-0.6 cm2 (2) 0.7-1.0 cm2 (3)

1.1-2.0 cm2(4) 2.1-3.0 cm2 (5) 3.1-4.0 cm2 (6)

4.1-8.0 cm2 (7) 8.1-12.0 cm2 (8) 12.1 -24.0 cm2 (9)

> 24.0 cm2(10)

ปริมาณสิ่งคัดหลั่ง ไม่มีเลย (0) เล็กน้อย(1) ปานกลาง(2) มาก(3)

ลักษณะของพื้นแผล

Closed(0) Epithelial tissue (1) Granulation tissue (2) Slough(3) Necrotic tissue(4)

ขนาดของแผล (กว้าง x ยาว)	0 คะแนน 0 cm2	1 คะแนน < 0.3 cm2	2 คะแนน 0.3-0.6 **cm**2	3 คะแนน 0.7-1.0 cm2	4 คะแนน 1.1-2.0 cm2	5 คะแนน 2.1-3.0 cm2	รวม
		6 คะแนน 3.1-4.0 cm2	7 คะแนน 4.1-8.0 cm2	8 คะแนน 8.1-12.0 cm2	9 คะแนน 12.1 -24 cm2	10 คะแนน > 24.0 cm2	
ปริมาณสิ่งคัดหลั่ง	0 คะแนน ไม่มีเลย	1 คะแนน เล็กน้อย	2 คะแนน ปานกลาง	3 คะแนน มาก			รวม
ลักษณะของพื้นแผล	0 คะแนน Closed	1 คะแนน Epithelial tissue	2 คะแนน Granulation tissue	3 คะแนน Slough	4 คะแนน Necrotic tissue		รวม
							รวมทั้งหมด

ขนาดของแผล (กว้าง x ยาว)	0 คะแนน 0 cm2	1 คะแนน < 0.3 cm2	2 คะแนน 0.3-0.6 **cm**2	3 คะแนน 0.7-1.0 cm2	4 คะแนน 1.1-2.0 cm2	5 คะแนน 2.1-3.0 cm2	รวม
		6 คะแนน 3.1-4.0 cm2	7 คะแนน 4.1-8.0 cm2	8 คะแนน 8.1-12.0 cm2	9 คะแนน 12.1 -24 cm2	10 คะแนน > 24.0 cm2	
ปริมาณสิ่งคัดหลั่ง	0 คะแนน ไม่มีเลย(ไม่มีความชื้น, แห้ง)	1 คะแนน เล็กน้อย (เปียกชื้น ,wet)	2 คะแนน ปานกลาง (ชื้นแฉะ ,saturated)	3 คะแนน มาก (มีน้ำมาก เปียกแฉะ , bathed in fluid)			รวม
ลักษณะของพื้นแผล	0 คะแนน Closed แผลคลุมด้วย epithelium ทั้งหมด (new skin)	1 คะแนน Epithelial tissue ผิวหนังใหม่สีชมพู จากขอบแผล	2 คะแนน Granulation tissue สีชมพู หรือสีแดงเข้มชุ่มชื้นเป็นมันวาว	3 คะแนน Slough สีเหลือง หรือสีค่อนข้างขาว มีลักษณะเป็นสายๆ เป็นก้อน หรือเป็นเมือกๆ	4 คะแนน Necrotic tissue สีดำ น้ำตาล หรือสีเทา ติดกับพื้นผิวของแผล		รวม
							รวมทั้งหมด

เกณฑ์การประเมินการหายของแผล

คะแนนต่ำสุด 0 คะแนนหมายถึง แผลหายแล้วคะแนนสูงสุด 17 คะแนนหมายถึง แผลแย่มาก ถ้าแผลที่ดีขึ้นคะแนน PUSHจะลดลงเรื่อยๆ

เครื่องมือการประเมินการหายของแผลกดทับ มีหลากหลาย เครื่องมือที่ผู้ศึกษามีความเห็นว่าควรนำไปใช้ในคลินิก คือ Pressure Ulcer Status Tool (PUSH Tool 3.0) เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงและความตรงของเครื่องมือ และใช้ได้ง่าย เพราะมีหัวข้อการประเมิน เพียง 3 ด้านเท่านั้นและ พยาบาลประจำการในหอผู้ป่วยสามารถประเมินได้เอง ใช้ระยะเวลาสั้นเพียงประมาณ 1 นาที

และมีหลักฐานงานวิจัยที่นำเครื่องมือนี้ไปใช้ได้ผลดีได้แก่งานวิจัยที่ศึกษาการใช้PUSH Tool 3.0 ในผู้ป่วยที่มีแผลกดทับ จำนวน 32 คน พบว่า PUSH scores ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแผลกดทับที่หายแต่ไม่ลดลงในแผลที่ไม่หาย และ PUSH scoresในกลุ่มแผลกดทับที่หายต่ำกว่าในกลุ่มแผลที่ไม่หายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ